

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТІЮКА»

Факультет філології, педагогіки та психології
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Професор з науково-
педагогічної та навчальної
роботи

М. Мартиненко

28 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
З МЕТОДИЧНОЇ ПРАКТИКИ

підготовки бакалавра

освітньої програми «Середня освіта (англійська мова
і друга іноземна мова)»

спеціальності 014 «Середня освіта»

Полтава
2024

Робоча програма методичної практики для студентів (першого бакалаврського рівня вищої освіти) спеціальності 014 «Середня освіта». Складена відповідно до освітньої програми «Середня освіта(англійська мова і друга іноземна мова)» 2024 р.

Розробники: Федоренко Ю. П., к. пед. н., доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов;

Бондар Т. О., учитель англійської мови 2 категорії, Полтавська ЗОШ І-ІІІ ступенів №4, Полтавської міської ради, Полтавської області;

Карпіченко І. С., заступник директора з виховної роботи, учитель методист вищої категорії, тренерка та фасилітаторка проекту SWITLO (British Council), Ліцей № 2 «Подільський» Полтавської міської ради;

Кордюк Л. А., учитель англійської мови, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист, Науковий ліцей № 3 Полтавської міської ради;

Бишевич Ю. С., учитель англійської мови, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, Академічний ліцей «Європейський» Лубенської міської ради.

Погоджено:

Гарант ОПП

«Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)»

кандидат педагогічних наук, доцент

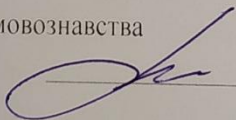
Тетяна КОРОЛЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Протокол від «27» серпня 2024 року № 2

Завідувачка кафедри загального мовознавства
та іноземних мов

«27» серпня 2024 року

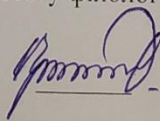

Алла БОЛОТНІКОВА

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, педагогіки та психології

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії факультету

Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

© Федоренко Ю.П., Бондар Т.О.,
Карпіченко І.С., Кордюк Л.А., Бишевич Ю.С.
© Національний університет «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 рік

1. Опис методичної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 6	Галузь знань – <u>01Освіта /Педагогіка</u>	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 180		Спеціальність 014 Середня освіта
	3-й	
	Семестр	
	6- й	
	Самостійна робота	
	180 год.	
	Вид контролю: 6 семестр-диференційований залік	

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Місце практик у професійній підготовці здобувачів вищої освіти.

У системі педагогічної освіти одним із основних аспектів підготовки фахівця є практика, яка забезпечує умови для логічної реалізації теоретичної підготовки майбутніх вчителів в безпосередній практичній діяльності в закладі освіти. Вона націлена на закріплення засвоєних за час навчання теоретичних знань, удосконалення попередньо набутих практичних навичок і вмінь за відповідною спеціальністю. Методична практика має значний потенціал для формування у здобувачів освіти відповідального й творчого ставлення до педагогічної діяльності, розвитку й вдосконалення їхньої педагогічної майстерності. Під час проходження методичної практики здобувачі освіти мають змогу спостерігати за професійною діяльністю досвідчених педагогів, аналізувати методи й прийоми роботи на уроці й в рамках позакласної виховної роботи з дітьми.

Освітня компонента «Методична практика» є обов'язковою компонентою циклу професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта» предметної спеціальності «Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))».

Практичну підготовку за освітньою програмою «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)» регламентують Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти в Національному Університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» та робочі програми практик. Базами практичної підготовки є Національний Університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», заклади загальної середньої освіти та мовні центри м. Полтави, Полтавської області та інших регіонів України.

2. Мета і завдання методичної практики.

Метою практики є оволодіння здобувачами сучасними формами, методами, прийомами організації освітнього процесу з іноземних мов та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти та знаряддями праці в галузі їхньої майбутньої професії; поглиблення й удосконалення професійних знань, навичок і вмінь для прийняття самостійних рішень під час роботи в умовах, оптимально наближених до роботи за фахом; формування потреби систематично поновлювати свої знання, зокрема шляхом проведення наукових досліджень, та творчо застосовувати здобуті теоретичні знання в практичній професійній діяльності; виконання конкретних завдань, передбачених програмою практик; збір фактичного матеріалу для виконання курсових робіт (проєктів).

Під час проходження методичної практики відбувається формування у здобувачів освіти, майбутніх вчителів іноземних мов та зарубіжної літератури, здатності й готовності виконувати такі функції в освітньому процесі ЗЗСО:

- комунікативно-навчальну, що передбачає реалізацію інформаційного, мотиваційно-стимулювального й контрольного-корегувального компонентів шляхом ефективного застосування різноманітних методів, форм, прийомів навчання та сучасних технічних засобів навчання відповідно до різних умов з метою формування в учнів ЗЗСО іншомовної комунікативної компетентності;
- розвивальну, що полягає у виборі та реалізації шляхів формування й розвитку пізнавальної й емоційної сфер особистості учнів засобами іноземних мов та зарубіжної літератури;
- виховну, що забезпечує вирішення завдань морального, культурно-естетичного та гуманістичного виховання учнів засобами іноземної мови й зарубіжної літератури;
- гностичну, пов'язану з відбором й аналізом навчального матеріалу з метою виокремлення в ньому об'єктів навчання, прогнозування потенційних труднощів їх опанування з огляду на вікові й індивідуально-психологічні особливості учнів певного класу та їхній рівень володіння іноземними мовами, визначення перспективних шляхів їх

подолання за рахунок залучення відповідних методів, прийомів та засобів навчання, а також прагненням до професійного розвитку й вдосконалення;

- конструктивно-планувальну, що проявляється у творчому конструюванні навчального процесу загалом та перебігу вивчення певного мовного /мовленнєвого / літературного матеріалу зокрема;

- організаторську, яка відповідає за ефективну інтеграцію вищезазначених функцій у процесі розв'язання творчих і нестандартних педагогічних й методичних завдань в освітньо-виховному процесі ЗЗСО з метою досягнення запланованого результату.

Методична практика передбачає поглиблення загальних і спеціальних компетентностей здобувачів освіти під час спостереження за роботою учителів іноземних мов та зарубіжної літератури з наступним виконанням обов'язків вчителя англійської мови та обов'язків класного керівника.

Завдання практики:

- систематизувати, закріпити й поглибити та верифікувати на практиці попередньо набуті психолого-педагогічні, соціально-гуманітарні та фахові знання;
- застосувати набуті знання для розв'язання конкретних педагогічних завдань;
- формувати у майбутніх вчителів методичну компетентність та професійно значущі якості особистості;
- оволодіти сучасними методами й формами педагогічної діяльності, новими прогресивними технологіями та засобами навчання;
- формувати у здобувачів освіти уміння проводити уроки з англійської мови з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності;
- виробити творчі й дослідницькі підходи до педагогічної діяльності;
- розвивати у здобувачів освіти вміння здійснювати рефлексію, самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності, планувати власну програму подальшого професійного саморозвитку;
- виховувати у здобувачів освіти стійкий інтерес до професії вчителя, потребу в педагогічній самоосвіті.

Під час проходження практики здобувачі освіти набувають таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі викладання іноземних мов та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності та дотичних до них.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здійснювати ефективну комунікацію українською й іноземними мовами в межах професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу й синтезу інформації та використання інноваційних технологій, сучасних методів й інструментальних засобів в освітньому процесі.

ЗК 3. Здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії й ефективної роботи в команді, готовність генерувати нові ідеї й брати на себе відповідальність за ухвалені рішення в непередбачуваних умовах виконання професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру й історію, багатоманітність й мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національно-культурної ідентичності.

ЗК 5. Здатність рефлексувати й об'єктивно оцінювати професійну діяльність, визначати актуальні потреби, автономно навчатися й оволодівати сучасними знаннями, забезпечуючи безперервний професійний розвиток.

ЗК 6. Здатність розв'язувати складні непередбачувані задачі й проблеми в професійній діяльності шляхом застосування отриманих знань, навичок і вмінь.

ЗК 7. Здатність підтримувати особисте психічне й фізичне здоров'я, контролювати власні емоційні стани, використовувати різні види й форми рухової активності та вести здоровий спосіб життя, створювати комфортне й безпечне освітнє середовище.

ЗК 8. Здатність діяти на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 9. Знання та розуміння предметної області й специфіки професійної діяльності та сучасних тенденцій їх розвитку.

ЗК 10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК 1. Здатність моделювати зміст навчання й позакласної виховної роботи, формувати іншомовні комунікативні й предметну читацьку компетентності учнів, зокрема на засадах інтегрованого навчання.

СК 2. Здатність аналізувати, прогнозувати, коригувати й оцінювати навчальну діяльність учнів з огляду на їхні індивідуальні й вікові особливості та потреби шляхом застосування сучасних методів і технологій.

СК 3. Здатність добирати, використовувати наявні та, за потреби, створювати власні, зокрема цифрові, засоби навчання й контролю.

СК 4. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу на засадах партнерства, формувати колектив учнів.

СК 5. Здатність забезпечувати умови для ефективного функціонування інклюзивного освітнього середовища.

СК 6. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі з метою його оптимізації та вдосконалення, презентувати власні доробки в галузі освіти й педагогіки, методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури.

СК 7. Володіння англійською мовою та другою іноземною мовою (німецькою/польською) на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності на засадах плюрилінгвальності й плюрикультурності.

СК 8. Здатність чітко й виразно висловлювати свою думку іноземними мовами в усному та письмовому вигляді відповідно до прагматичного наміру й комунікативної ситуації, використовуючи на практиці фонетичні, лексичні, граматичні, стилістичні, дискурсивні знання, реалізуючи ефективні стратегії, а також здійснювати медіацію в професійному контексті.

СК 9. Здатність орієнтуватися в світовому літературному процесі, історії та культурній спадщині країн, мова яких вивчається, формувати національну свідомість і культуру учнів, їхні моральні й ціннісні орієнтації.

3. Передумови для проходження практики

Передумовами для проходження методичної практики є вивчення дисциплін: Педагогічна практика, Методика навчання іноземних мов та культур, Практика усного та писемного мовлення (англійська мова), Практика усного та писемного мовлення (німецька/польська мова), Історія зарубіжної літератури.

4. Очікувані результати проходження практики

Формулювання результатів проходження методичної практики базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОПП.

Очікуваними програмними результатами відповідно до освітньої програми «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)» є:

ПР1. Знати історію та сучасні тенденції розвитку світової педагогіки, психології, філології та методики навчання іноземних мов і зарубіжної літератури.

ПР2. Розуміти та враховувати особливості людини як суб'єкта психічної діяльності, джерела її активності, закономірності психічного розвитку, основні вікові новоутворення, умови, що забезпечують особистісне зростання в процесі педагогічної діяльності.

ПР4. Уміти ефективно працювати з інформацією: критично аналізувати, інтерпретувати, впорядковувати, класифікувати й систематизувати її на засадах академічної доброчесності.

ПР5. Володіти знаннями про мову загалом в синхронічному та діахронічному аспектах, уміти виокремлювати галузі філології, окреслювати коло їхніх основних проблем.

ПР6. Уміти застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань, зокрема для формування іншомовної комунікативної та міжкультурної компетентностей в здобувачів освіти.

ПР7. Уміти проявляти ініціативу, генерувати нові ідеї для розв'язання складних спеціалізованих завдань і проблем у професійній діяльності та нести відповідальність за прийняті рішення у непередбачуваних ситуаціях.

ПР9. Реалізовувати ефективні комунікативні стратегії з учасниками освітнього процесу із дотриманням етичних норм, принципів толерантності, співробітництва й взаємоповаги для розв'язання завдань професійної діяльності та забезпечувати посередницькі функції.

ПР10. Вільно володіти українською та іноземними мовами в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових дискурсах і реєстрах спілкування для вирішення комунікативних завдань у непередбачуваних ситуаціях.

ПР11. Бути здатним проектувати педагогічний процес, програми розвитку суб'єктів освітнього процесу, зокрема в умовах інклюзивної освіти, планувати хід заняття з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПР12. Організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види й форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, відбирати, правильно й логічно презентувати навчальний матеріал; використовувати технології, методи і засоби, зокрема для реалізації інтегрованого навчання.

ПР13. Розуміти сутність соціального життя та структури суспільства, основних етапів розвитку і становлення української державності, передумов особистої свободи, моральних обов'язків особистості. Реалізовувати свої права й обов'язки, утверджувати цінності громадянського суспільства у професійній діяльності.

ПР14. Уміти здійснювати професійну та особистісну рефлексію; прогнозувати, контролювати й аналізувати результати навчання здобувачів освіти; використовувати методи та прийоми розвитку в учнів здатності до само- й взаємоконтролю.

ПР15. Уміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології та створювати цифрові освітні ресурси для вирішення спеціалізованих завдань і практичних проблем.

ПР16. Знати сучасні дидактичні й методичні засади навчання іноземних мов і зарубіжної літератури та вміти застосовувати їх в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.

ПР17. Бути здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію та брати участь в діяльності професійних об'єднань педагогів.

ПР18. Знати історію зарубіжної літератури, вміти аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури, визначати їхню специфіку і місце в літературному процесі.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики можуть бути:

- диференційований залік;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- звіт.

6. Програма методичної практики.

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базами практичної підготовки є Національний Університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», заклади загальної середньої освіти та мовні центри м. Полтави, Полтавської області та інших регіонів України.

На визначених базах практики здобувач освіти повинен отримати певні практичні навички виконання конкретної роботи з ознайомлення, організації, розробки та проведення фрагментів уроків.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра загального мовознавства та іноземних мов. Керівник від університету зобов'язаний стежити за правильною організацією практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики. По закінченні практики керівник від університету перевіряє звіт та щоденник з практики, інформує про проведення публічного захисту, за результатами якого виставляється остаточна оцінка.

Керівники практики від установи створюють нормальні умови для роботи здобувача освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт. Після закінчення практики підписують і завіряють печаткою звіт про проходження практики, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захистити звіт з практики.

6.3. Зміст методичної практики та розподіл бюджету часу

За період методичної практики здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст методичної практики визначається її завданнями.

Практика триває 4 тижні для здобувачів вищої освіти 3 курсу.

Розподіл часу методичної практики

№ з/п	Етапи практики	Тривалість годин
1	Участь у настановній конференції, ознайомлення з програмою практики.	2
2	Знайомство здобувачів вищої освіти зі специфікою діяльності закладу загальної середньої освіти (школою, ліцеєм, гімназією), мовного центру та особливостями організації освітнього процесу в ньому.	6
3	Знайомство з керівниками від бази практики, обговорення з ними завдань та системи навчально-виховної роботи в класі. Знайомство з учнями класів, до яких вони прикріплені для проходження практики.	6
4	Складання індивідуального плану роботи з методичної практики; узгодження та затвердження календарного графіку проходження практики керівниками практики.	6
5	Вивчення документації (Статуту ЗЗСО, Правил внутрішнього розпорядку, розкладу, планів навчальної та виховної роботи, документації вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури, журналів та іншої документації). Вивчення вимог до ведення та зберігання шкільної документації.	6
6	Вивчення системи планування роботи вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури на рік, семестр (чверть) та окреме заняття.	6
7	Відвідування уроків іноземної мови різних класів (англійської - не менше 6-ти; німецької/польської – не менше 4-х та уроків зарубіжної літератури (не менше 3-х) які проводять вчителі-керівники від бази практики, та аналіз уроків-спостережень.	70
8	Вивчення досвіду роботи вчителів іноземної мови та зарубіжної літератури бази практики.	12
9	Ознайомлення з науково-методичною літературою з питань використання інноваційних технологій у навчанні іноземної мови та зарубіжної літератури.	16
10	Планування та підготовка до проведення фрагментів уроків з англійської мови (не менше 4-х)	8
11	Виготовлення дидактичних матеріалів до уроків з англійської мови.	8
12	Проведення фрагментів уроків з англійської мови (не менше 2-х).	4
13	Планування та підготовка до проведення залікового фрагменту уроку з англійської мови.	4
14	Проведення залікового фрагменту уроку з англійської мови.	2
15	Планування та підготовка до проведення позаурочного навчально-виховного заходу з іноземної мови чи зарубіжної літератури.	12
16	Проведення позаурочного навчально-виховного заходу.	2
17	Оформлення звітної документації та подання її на кафедру для перевірки і захисту. Участь у підсумковій конференції.	10
Разом		180

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Звітна документація з практики подається здобувачами вищої освіти керівнику практики від кафедри загального мовознавства та іноземних мов для перевірки упродовж трьох днів після закінчення практики.

У звітній документації мають бути:

1. Щоденник практики.
2. Письмовий звіт про проходження методичної практики у закладах загальної середньої освіти.
3. Індивідуальний план роботи здобувача освіти, затверджений керівниками практики.
4. Аналіз уроків спостережень. (див. методичні рекомендації).
5. Плани-конспекти пробних фрагментів уроків (не менше 4-х). (див. методичні рекомендації).
6. Плани-конспекти залікових фрагментів уроків (не менше 2-х). (див. методичні рекомендації).
7. План-конспект позаурочного навчально-виховного заходу (див. методичні рекомендації).
8. Авторські дидактичні доробки.

Загальні вимоги до оформлення звітної документації такі:

Документи оформляються акуратно, надруковані, мають наскрізну нумерацію сторінок. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку (див. методичні рекомендації). Звітна документація обов'язково повинна містити перелік всіх документів практики із зазначеними сторінками. Оформлення звітних документів входить в час проходження практик. Їх перевіряють і затверджують керівники практики від бази практики та навчального закладу. Звіт здобувача освіти про практику оформляється у вигляді друкованого тексту у форматі Word, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: верхнє - 2, нижнє - 2, ліве - 3, праве - 1,5.

8. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний порогів рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Критерій оцінювання
90 – 100	Здобувач отримує в тому випадку, коли: робота за програмою практики здійснена на високому рівні; здобувач проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє

	застосовувати в практичній діяльності сучасні технології й новітні інформаційні засоби та технології, користується повагою та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики; подав документацію, оформлену на високому рівні у визначений термін.
82 – 89	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були виправлені самостійно; здобувач освіти не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи; його діяльність отримала позитивні відгуки від колективу, в якому він проходив практику; подав правильно оформлену документацію у визначений термін.
74 - 81	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; здобувач освіти допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг виправити їх самостійно або прокоментувати в процесі аналізу; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи, одержав позитивні відгуки від колективу бази практики, методистів, керівника, подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення й виправлення за вказівкою групового керівника практики.
64 - 73	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності здобувача у період проходження практики одержала позитивні відгуки; із невеликим запізнення подав документацію практики.
60 – 63	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики –«задовільна»; подав документацію, яка потребує доповнень і виправлень, із запізненням.
35 - 59	У роботі здобувача освіти відсутня систематичність, цілісність розуміння матеріалу. Завдання практики виконано не в повному обсязі. Відгуки про проходження практики від колективу – здебільшого негативні.
0 – 34	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчально-педагогічної практики. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до захисту практики.

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти від керівника бази практики

Сума балів	Критерій оцінювання
16-20	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував високий рівень володіння англійською мовою, відповідально ставився до виконання завдань практики. Продemonстрував високі вміння організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види

	і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів. Створював сприятливі психолого-педагогічні умови для процесу навчання з урахуванням закономірностей психічного розвитку дитини; правильно і логічно презентував навчальний матеріал; планував хід заняття з англійської мови, вибирав методи, засоби та технології навчання відповідно до мети заняття й санітарно-гігієнічних вимог; використовував інформаційні технології для викладання іноземних мов. Сумлінно готувався до уроків та проводив фрагменти уроків на високому рівні. Самостійно розробляв необхідні методичні доробки, роздатковий матеріал для учнів. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії.
11-15	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував середній рівень володіння англійською мовою, відповідально ставився до виконання завдань практики. Продemonстрував вміння організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів. Створював сприятливі психолого-педагогічні умови для процесу навчання з урахуванням закономірностей психічного розвитку дитини; досить правильно і логічно презентував навчальний матеріал; планував хід заняття з англійської мови, вибирав методи, засоби та технології навчання відповідно до мети заняття й санітарно-гігієнічних вимог; використовував інформаційні технології для викладання іноземних мов. Сумлінно готувався до уроків та проводив фрагменти уроків на гарному рівні. Самостійно розробляв необхідні методичні доробки, роздатковий матеріал для учнів. Під час проведення фрагментів уроків здобувач освіти допускав незначні помилки у мовленні, мав методичні огріхи в організації та проведенні занять. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії.
6-10	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував достатній рівень володіння англійською мовою, загалом позитивно ставився до виконання завдань практики. Продemonстрував часткові вміння організовувати навчальні заняття, не завжди доречно і логічно презентував навчальний матеріал. Готувався до уроків та проводив фрагменти уроків на достатньому рівні. Частково розробляв та доцільно добирав необхідні методичні доробки, роздатковий матеріал для учнів. Під час проведення фрагментів уроків здобувач освіти допускав помилки у мовленні, мав методичні недоліки в організації та проведенні занять. Не достатньо усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії.
0-5	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував низький рівень володіння англійською мовою, не достатньо сумлінно ставився до виконання завдань практики. Готувався до уроків та проводив фрагменти уроків на недостатньому рівні. Розробляв та частково добирав необхідні методичні доробки, роздатковий матеріал для учнів. Під час проведення фрагментів уроків здобувач освіти допускав помилки у мовленні, мав значну кількість методичних недоліків в організації та проведенні занять.

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти від керівника практики від кафедри

Сума балів	Критерій оцінювання
16-20	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував високі вміння спілкуватися у професійному середовищі з використанням сучасної термінології та системи понять за спеціальністю. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії, продемонстрував розуміння про освіту як особливу сферу соціокультурної практики. Мав бажання уміти співпрацювати з колегами, представниками інших культур. Продemonстрував здатність проєктувати педагогічний процес та організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів. Здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, підсумкове) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. Продemonстрував уміння ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. Продemonстрував володіння англійською мовою на рівні B2+ за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Умів застосовувати отримані теоретичні знання з граматики на практиці, ефективно і гнучко використовувати їх в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування; правильно і логічно презентував навчальний матеріал; планував фрагмент заняття з англійської мови відповідно до мети заняття. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення фрагментів уроків. Виявив себе здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, прагнув до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей.
11-15	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував вміння спілкуватися у професійному середовищі з використанням сучасної термінології та системи понять за спеціальністю. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії, продемонстрував розуміння про освіту як особливу сферу соціокультурної практики. Мав бажання уміти співпрацювати з колегами, представниками інших культур. Продemonстрував здатність проєктувати педагогічний процес та організовувати навчальні заняття, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів. Здійснював різні види оцінювання результатів навчання учнів з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. Продemonстрував уміння ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. Продemonстрував володіння англійською мовою на рівні B2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Умів

	застосовувати отримані теоретичні знання з граматики на практиці, ефективно і гнучко використовувати їх в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування, хоча і допускав певні помилки у мовленні; правильно і логічно презентував навчальний матеріал; планував фрагмент заняття з англійської мови відповідно до мети заняття. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення фрагментів уроків. Виявив себе здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, прагнув до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей.
6-10	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував достатні вміння спілкуватися у професійному середовищі. Продemonстрував здатність організовувати навчальні заняття, хоча і допускав методичні неточності та певну кількість помилок у мовленні. Добирав необхідну інформацію. Продemonстрував володіння англійською мовою на рівні B1+/B2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Не завжди вдало застосовував отримані теоретичні знання з граматики на практиці. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення фрагментів уроків. Не проявив прагнення до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей.
0-5	Під час проходження практики здобувач освіти не продемонстрував вміння спілкуватися у професійному середовищі. Продemonстрував недостатню здатність організовувати навчальні заняття, допускав методичні помилки та помилки у мовленні. Невдало застосовував отримані теоретичні знання з граматики на практиці. Не дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення фрагментів уроків. Не проявив прагнення до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей.

Критерії оцінювання оформлення звітної документації з практики

Сума балів	Критерій оцінювання
24-30	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів бази практики. Матеріали практики подані у встановлений термін. Звітна документація представлена у повному обсязі. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти, а не копією чи дублюванням роботи іншого здобувача освіти. Використано творчий підхід до розробки фрагментів уроків, організації та проведення позакласних заходів. Плани конспекти фрагментів уроків представлені без суттєвих помилок і недоліків. Звітна документація має чітку структуру та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.

16-23	Здобувач вищої освіти загалом виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів бази практики. Матеріали практики подані у встановлений термін, у повному обсязі. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти, а не копією чи дублюванням роботи іншого здобувача освіти. Плани конспекти фрагментів уроків представлені у повному обсязі, але фіксуються незначні помилки та недоліки, які суттєво не зменшують цінності доробку здобувача освіти. Структура звіту відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.
8-15	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів. Матеріали практики подані у повному обсязі, але пізніше встановленого терміну. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти, а не копією чи дублюванням роботи іншого здобувача освіти. Матеріали практики представлені в неповному обсязі, наявні помилки, які здобувач освіти за допомогою керівника практики спроможний виявити, але не завжди може виправити; Здобувач освіти не дотримувався всіх вимог до оформлення матеріалів практики. Плани-конспекти фрагментів уроків представлені не в повному обсязі і з помилками. Структура звіту загалом відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.
0-7	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу не підтверджується належним пакетом документів бази практики. Матеріали практики подані частково. Матеріали практики є дублюванням або ксерокопією матеріалів іншого здобувача освіти. Звіт не структурований/або відсутній, загалом не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.

Критерії оцінювання захисту практики

Сума балів	Критерій оцінювання
24-30	Доповідь здобувача чітка логічна, змістовна, структурована, з демонстрацією матеріалів, розроблених самостійно, характеризується високою культурою та правильністю мовного оформлення й методичного обґрунтування. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.
16-23	Доповідь здобувача в цілому розкриває основні методичні аспекти представлених матеріалів, не містить порушень логічних зв'язків, однак має незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні, що суттєво не впливають на значущість доробку здобувача освіти. Здобувач вищої освіти володіє змістом роботи, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження практики, відповіді повні, але містять незначні неточності.

8-15	В доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження практики, виступ здобувача має очевидно формальний характер, матеріали практики представлені не повною мірою, несформованість вміння методичного обґрунтування, спостерігається брак умінь. Рівень знань низький рівень володіння практичними знаннями та вміннями, відповіді неповні, містять помилки.
0-7	Доповідь та презентація відсутні або не відповідають змісту роботи та/або програми практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом роботи, чи не представляє матеріали та не може захистити свій звіт. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилками.

10. Методи контролю

Поточний контроль успішності проходження здобувачами освіти методичної практики здійснюється в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами освіти під час консультацій, які вони отримують на всіх етапах проходження практики від керівників практики від кафедри. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів залежить від керівника практики і доводиться до їхнього відома під час проведення настановної конференції. Обов'язковим для здобувача є ведення щоденника з практики встановленого зразка, у якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи та форми контролю. Він додається до звіту з практики.

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

По закінченню практики здобувачі освіти надають керівнику практики від кафедри звітну документацію. Захист звіту з практики проводиться на звітній конференції з практики. На звітну конференцію необхідно подати звіт, заповнений щоденник з практики та презентувати свій досвід проходження методичної практики в закладі загальної середньої освіти.

Захист практики відбувається у формі короткої доповіді (звіту) здобувачів, керівника групи, який аналізує роботу здобувачів вищої освіти під час проходження методичної практики. За результатами практики виставляється оцінка, яка охоплює всі напрямки діяльності здобувача під час практики згідно з шкалою оцінювання.

Підсумкову оцінку за практику виставляють члени комісії з практики за 100-бальною рейтинговою системою оцінювання, шкалою ЄКТС та 4-бальною шкалою за кожним із таких показників: 1) оцінка від керівника бази практики (учителя англійської мови, за яким було закріплено здобувача освіти для проходження практики); 2) оцінка від керівника практики від кафедри (викладача кафедри загального мовознавства та іноземних мов); 3) оцінка оформлення звітної документації з практики за нижченаведеними критеріями, що виставляється керівником практики від кафедри; 4) публічний захист звіту з практики на звітній конференції на основі критеріїв, поданих вище. До уваги береться виконання програми практики та реалізація поставлених завдань, якісна характеристика продуктивності діяльності здобувача керівником практики від кафедри та керівниками від бази практики, якість підсумкової документації та подання її у встановлені терміни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами проходження методичної практики

Результати проходження педагогічної практики оцінюються за 100-бальною шкалою, із них:

Виконання завдань практики			Диференційований залік (публічний захист звіту з практики)	Сума
Оцінка здобувача від керівника бази практики	Оцінка здобувача від керівника кафедри	Оформлення звітної документації з практики		
20 балів	20 балів	30 балів	30 балів	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до проходження методичної практики для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта» денної форми навчання «Off to School with Pleasure!» Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024

12. Рекомендована література

Базова

1. Педагогічна практика студентів у закладах загальної середньої освіти (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти: навчальний посібник / Уклад.: Соловей М.І., Ніколаєва С.Ю., Кудіна В.В. та ін. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2020. 142 с.

2. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь. Київ: Ленвіт, 2009. 119 с.

3. Майер Н. В., Устименко О. М., Борецька Г.Е. Практикум формування тестової компетентності майбутніх учителів іноземних мов і культур. Київ: Ліра, 2020. 192 с.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
5. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
6. Типова освітня програма закладів середньої освіти II ступеня (5-9 класи) наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitniprogrami-dlya-2-11-klasiv>
7. Удовиченко Л.М. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти. Навчальний посібник для підготовки до атестації студентів-філологів. Київський університет імені Бориса Грінченка. Електронний ресурс, 2022. 121 с.
8. Чинні програми з іноземних мов для закладів загальної середньої освіти.
9. Alastair Pennycook. Language Assemblages. Cambridge University Press, 2024. 212p.
10. Andrzej Cirocki, Wolfgang Hallet. Professionalizing English Language Teaching. Concepts and Reflections for Action in Teacher Education. Cambridge University Press, 2024. 296p.
11. David Crystal. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge University Press, 2018. 582p.
12. David Hornsby. Linguistics. A Complete Introduction. John Murray Press. 2014. 320p
13. Don Ringe. A Historical Morphology of English. Edinburgh University Press, 2021. 224p.
14. George Yule. The study of Language. Eighth Edition. Cambridge University Press, 2022. 404p.
15. Jordan B.Sandoval, Kristin E.Denham. Thinking like a Linguist: An Introduction to the Science of Language. Cambridge University Press, 2021. 248p.
16. Hadfield J., Hadfield Ch. Introduction to Teaching English. Oxford, 2010. 176 p.
17. Harmer J. The Practice of Language Teaching. Longman, 2004. 370 p.
18. Heath Rose, Nicola Galooway. Global Englishes for Language Teaching. Cambridge University Press, 2019. 274p.
19. Listening and Speaking Skills 1-3 Teacher's Book. Express Publishing, 2024. 72p
20. Paul Carley, Inger M.Mees. American English Phonetics and Pronunciation Practice. Taylor&Francis Press. 2019. 254 p.
21. Peter Watkins. Teaching and Developing Reading skills. Cambridge University Press, 2024. 300p.
22. The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment : Companion Volume with New Descriptors. Education Department, Council of Europe, 2020. 235 p.
23. Thornbury S. 30 Teaching Language Teaching Methods. Cambridge University Press, 2020. 152p.

Допоміжна

1. Методика навчання іноземної мови : навч.-метод. посіб. (до курсу «Методика навчання іноземної мови») / О. В. Казанжи. Миколаїв, 2019. 227 с.
2. Бродбент Л. Англійська мова (5-й рік навчання). Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Київ: «Методика Паблішинг», 2022. 167с.

3. Задорожна І., Будна Т., Дацьків О. Англійська мова (5-й рік навчання). Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2022. 162с.
4. Уолкер А., Левіс Н., Робінсон М., Люченко О. Англійська мова (5 рік навчання). Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Харків: ТОВ «Ранок», 2022. 156с.
5. Карпюк О. Д., Карпюк К. Т. Англійська мова (6-й рік навчання). Підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Тернопіль: Астон, 2023. 161с.
6. Коста Д., Вільямс М. Англійська мова (6-й рік навчання). Підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Київ: «Лінгвіст», 2023. 162с.
7. Мітчелл Г. К., Малкогіанні М. Англійська мова (6-й рік навчання). Підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Київ: «Лінгвіст», 2023. 146с.
8. Калініна Л. В., Самойлюкевич І. В. Англійська мова. Підручник для 7 класу з поглибленим вивченням англійської мови закладів загальної середньої освіти. Київ: Генеза, 2020. 256с.
9. Карпюк О. Д. Англійська мова (8-й рік навчання). Підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Астон, 2021. 273с.
10. Буренко В. М. Англійська мова (9-й рік навчання). Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків: «Ранок», 2017. 258с.
11. Карпюк О. Д. Англійська мова (9-й рік навчання). Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Астон, 2017. 289с.
12. Любченко О. С., Любченко О. М., Тучина Н. В. Англійська мова (9-й рік навчання). Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків: Основа, 2017. 210с.
13. Морська Л. І. Англійська мова (9-й рік навчання). Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Астон, 2017. 286с.
14. Несвіт А. М. Англійська мова (9-й рік навчання). Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Генеза, 2017. 287с.
15. Буренко В. М. Англійська мова (10-й рік навчання, рівень стандарту). Підручник для 10 класу закл. загальн. середн. освіти. Харків: «Ранок», 2018. 210с.
16. Калініна Л. В., Самойлюкевич І. В. Англійська мова. (10-й рік навчання, профільний рівень). Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Київ: Генеза, 2018. 243с.
17. Карпюк О. Д. Англійська мова (10-й рік навчання, рівень стандарту). Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Астон, 2018. 256с.
18. Морська Л. І. Англійська мова (10-й рік навчання, профільний рівень). Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Астон, 2018. 288с.
19. Нерсисян М. А., Піроженко А. О. Англійська мова (10-й рік навчання, рівень стандарту). Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Перун, 2018. 192с.
20. Буренко В. М. Англійська мова (11-й рік навчання, рівень стандарту). Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Харків: «Ранок», 2019. 210с.
21. Калініна Л. В., Самойлюкевич І. В. Англійська мова (11-й рік навчання, профільний рівень). Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Генеза, 2019. 211с.
22. Карпюк О. Д. Англійська мова (11-й рік навчання, рівень стандарту). Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Астон, 2019. 259с.

23. Морська Л. І. Англійська мова (11-й рік навчання, профільний рівень). Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Астон, 2019. 259с.
24. Нерсисян М. А., Пироженко А. О. Англійська мова (11-й рік навчання, рівень стандарту). Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Перун, 2019. 193с.
25. Fedorenko Yu.P., Martirosyan L.I. Sociocultural and sociolinguistic realities in formation of the future specialist communicative competence. Науковий журнал «Молодий вчений». № 5.1 (69.1). Травень 2019. .
26. Oksana Vashak Ludmila Martirosyan Yuliia Fedorenko Image as a presentation of a high school teacher.. Людинознавчі студії. Серія Педагогіка. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. 2020.
27. Fedorenko Y. Haiduchenko T.A. Formation of future specialists' linguocultural competence. Видавництво «Молодий вчений», 2020.- С. 126-130.
28. Fedorenko Yu. P Linguistic component of intercultural communicative competence. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2021 № 48 том 4 С. 117-120
29. Fedorenko Yu., Balatska O. The peculiarities of original video materials using as the way of future English teachers' intercultural communication improvement. *Актуальні питання гуманітарних наук*: міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка. Дрогобич: Гельветика, 2022. Вип. 56. Том 4. С. 132–138.

13. Інформаційні ресурси

1. Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти Національного Університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» <https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/all/polozhennia-pro-praktiku.pdf>
2. Брайко Н. В. Інноваційні методи та форми організації дозвілля учнівської молоді. Форум педагогічних ідей. Доступ до ресурсу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37216/
3. Виштак О. М. Сучасний підхід до позакласної виховної роботи. Нові форми позакласної виховної роботи. Форум педагогічних ідей. Доступ до ресурсу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/42138/
4. Закон України «Про освіту». Законодавство України, 2017. № 38-3. Доступ до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Основні орієнтири виховання учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України : затв. наказом МОНМСУ від 31.10.2011 № 1243. Доступ до ресурсу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/
6. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. Доступ до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00>.
7. <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6639>